

Αθήνα, 24/07/2025

Αρ. Πρωτ. 405/ΙΣ

ΠΡΟΣ: Γενικό Γραμματέα Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και Εξωστρέφειας υπουργείου Οικονομικών, Δημήτρη Σκάλκο

ΘΕΜΑ: Ενημερωτικό σημείωμα: Οι ανοιχτές τεχνολογίες ως εργαλείο ήπιας διπλωματίας στις ψηφιακές δημόσιες υποδομές

Εισαγωγή

Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών - ΕΕΛΛΑΚ αποτελεί έναν μη κερδοσκοπικό οργανισμό με 37 Πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα μέλη του, ο οποίος από το 2008 προωθεί το Ελεύθερο Λογισμικό/Λογισμικό Ανοικτού Κώδικα, τα Ανοικτά Δεδομένα, τα Ανοικτά Πρότυπα, το Ανοικτό Περιεχόμενο και γενικότερα τις Τεχνολογίες Ανοιχτής Αρχιτεκτονικής στην εκπαίδευση, τον δημόσιο τομέα και τις επιχειρήσεις. Μέσω της πρόσφατης συμμετοχής σε διεθνή fora όπως το [Open Source Week των Ηνωμένων Εθνών](#) στη Νέα Υόρκη, το [Open Source Policy Summit](#) και την [FOSDEM](#) στις Βρυξέλλες, καθώς και την **πρόσφατη επιχειρηματική αποστολή στην Τουρκία**, η ΕΕΛΛΑΚ έχει αναδείξει τον στρατηγικό ρόλο των ανοιχτών τεχνολογιών ως ψηφιακών δημόσιων αγαθών και υποδομών που μπορούν να λειτουργήσουν ως γέφυρες συνεργασίας μεταξύ κρατών.

Η Στρατηγική Σημασία των Ανοιχτών Τεχνολογιών στη Σύγχρονη Γεωπολιτική

Στο σύγχρονο γεωπολιτικό περιβάλλον, η ψηφιακή κυριαρχία και η τεχνολογική ανεξαρτησία έχουν καταστεί κρίσιμοι παράγοντες εθνικής ασφάλειας και διεθνούς συνεργασίας. Η εξάρτηση από κλειστές τεχνολογικές λύσεις και υπηρεσίες τρίτων χωρών δημιουργεί ευπάθειες που μπορούν να επηρεάσουν τη λειτουργία κρίσιμων υποδομών. Αντίθετα, οι ανοιχτές τεχνολογίες προσφέρουν ένα ασφαλέστερο έδαφος συνεργασίας, επιτρέποντας στα κράτη να αναπτύξουν κοινές ψηφιακές υποδομές διατηρώντας παράλληλα την αυτονομία τους.

Η ΕΕΛΛΑΚ, μέσω της εμπειρίας και του δικτύου της, μπορεί να λειτουργήσει ως καταλύτης για την ανάπτυξη τέτοιων συνεργασιών, ιδιαίτερα στις περιοχές των Βαλκανίων και της Μεσογείου,

όπου οι κοινές προκλήσεις ψηφιακού μετασχηματισμού δημιουργούν ευκαιρίες για την οικοδόμηση εμπιστοσύνης και την ενίσχυση της περιφερειακής σταθερότητας.

Προτάσεις πολιτικής και μελέτες

Διαχρονικά, η ΕΕΛΛΑΚ καταθέτει [προτάσεις πολιτικής](#) σε υπουργεία για την υιοθέτηση ανοιχτών τεχνολογιών. Ειδική περίπτωση αποτελεί η πρόσφατη μελέτη για το [Open Manufacturing Lab](#), η οποία αναδεικνύει πρότυπα για την ανάπτυξη ανοικτών βιομηχανικών οικοσυστημάτων που μπορούν να προωθήσουν την περιφερειακή οικονομική συνεργασία.

Από το [diadikasies.gr](#) στο MITOS

Η ΕΕΛΛΑΚ ανέπτυξε την πλατφόρμα [diadikasies.gr](#) για την απλούστευση και τυποποίηση διοικητικών διαδικασιών, η οποία υιοθετήθηκε από το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης και εξελίχθηκε στο σύστημα [MITOS](#). Αυτό το επιτυχημένο μοντέλο μετάβασης από την κοινωνία των πολιτών στην κεντρική διοίκηση αποτελεί παράδειγμα που μπορεί να εξαχθεί σε χώρες που επιδιώκουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό του δημόσιου τομέα τους.

Πανελλήνιος Διαγωνισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών στην Εκπαίδευση

Για έβδομη συνεχή χρονιά, η ΕΕΛΛΑΚ διοργανώνει τον [Πανελλήνιο Διαγωνισμό Ανοιχτών Τεχνολογιών](#) με τη συμμετοχή χιλιάδων μαθητών και εκπαιδευτικών από όλη την Ελλάδα. Ο διαγωνισμός έχει παράξει πάνω από 550 έργα ρομποτικής και IoT με πλήρη τεκμηρίωση, τα οποία είναι ελεύθερα διαθέσιμα και μπορούν να αξιοποιηθούν διεθνώς.

Η περίπτωση της Τουρκίας

Η πρόσφατη συμμετοχή της ΕΕΛΛΑΚ στην επιχειρηματική αποστολή στην Τουρκία αποτελεί από παράδειγμα του πώς οι ανοιχτές τεχνολογίες μπορούν να λειτουργήσουν ως εργαλείο ήπιας διπλωματίας. Κατά τη διάρκεια της αποστολής, διαμορφώθηκε μια θετική ατζέντα συνεργασίας που περιλαμβάνει:

- **Open Design/Manufacturing:** Ανταλλαγή τεχνογνωσίας σε Digital Factory και Industry 4.0, με προοπτική δημιουργίας διμερούς κέντρου αριστείας
- **Κοινές Ερευνητικές Πρωτοβουλίες:** Υποβολές σε ευρωπαϊκά προγράμματα και συνεργασία ελληνικών ΑΕΙ με τουρκικά ερευνητικά κέντρα
- **Ψηφιακή Πολιτιστική Διπλωματία:** Μεταφορά εμπειρίας από το ελληνικό [glossAPI](#) για την ψηφιοποίηση κοινής πολιτιστικής κληρονομιάς
- **Συνεργασία με TUBITAK BILGEM:** Ανάπτυξη κοινών open source έργων και δημιουργία πλατφόρμας ανοικτών δεδομένων
- **Επιχειρηματική Διείσδυση:** Διευκόλυνση ελληνικών εταιρειών του οικοσυστήματος ΕΕΛΛΑΚ στην τουρκική αγορά

Αυτή η εμπειρία καταδεικνύει τη δυναμική των ανοιχτών τεχνολογιών να δημιουργούν κοινό έδαφος συνεργασίας ακόμη και μεταξύ χωρών με περίπλοκες διμερείς σχέσεις.

Διεθνείς συνεργασίες και δικτύωση

Η ΕΕΛΛΑΚ διατηρεί στενές σχέσεις με διεθνείς οργανισμούς και δίκτυα ανοιχτού κώδικα, συμμετέχοντας ενεργά μεταξύ άλλων:

- Στην [Open Government Partnership](#) για τη προώθηση της ανοιχτής διακυβέρνησης
- Στο ευρωπαϊκό [Open Forum Europe](#) για θέματα πολιτικής ανοιχτού λογισμικού με πιο πρόσφατη την [Ανοιχτή Επιστολή προς την Πρόεδρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις Υποδομές Ψηφιακής Ανεξαρτησίας](#)
- Στο δίκτυο [OSPO Alliance](#) για την προώθηση των Open Source Program Offices
- Στο [OW2](#) για την επαγγελματική ανάπτυξη ανοιχτού λογισμικού
- Στο [Scientix](#) ως εθνικό σημείο επαφής για την εκπαίδευση STEM

Πρόταση: Η ΕΕΛΛΑΚ ως θεσμική συνομιλήτρια του ΥΠΕΞ

Ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών – ΕΕΛΛΑΚ (GFOSS – Open Technologies Alliance) βρίσκεται σε μοναδική θέση να συνδράμει το Υπουργείο Εξωτερικών στην ενσωμάτωση των ανοιχτών τεχνολογιών στην εξωτερική πολιτική της χώρας. Η ΕΕΛΛΑΚ αποτελεί έναν αναγνωρισμένο κόμβο τεχνογνωσίας, με ισχυρή παρουσία τόσο εντός όσο και εκτός Ελλάδας.

Σε εθνικό επίπεδο, η ΕΕΛΛΑΚ διατηρεί ειδική σχέση με το Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, συμβάλλοντας ενεργά στη διαμόρφωση της εθνικής ψηφιακής στρατηγικής. Σε διεθνές επίπεδο, συνομιλεί με οργανισμούς όπως το Expertise France και διατηρεί διαύλους επικοινωνίας με αντίστοιχους εθνικούς φορείς, όπως η γαλλική DINUM (Direction interministérielle du numérique). Πρόσφατα, η ΕΕΛΛΑΚ συνυπέγραψε την πανευρωπαϊκή στρατηγική πρωτοβουλία [Eurostack](#), η οποία αποσκοπεί στη δημιουργία μιας κυρίαρχης ευρωπαϊκής ψηφιακής στοίβας (digital stack).

Προτείνουμε την αναγνώριση της ΕΕΛΛΑΚ ως θεσμικού συμβούλου του Υπουργείου Εξωτερικών σε θέματα ψηφιακών δημόσιων υποδομών και ανοιχτών τεχνολογιών, με στόχο:

- 1. Συμμετοχή σε Διπλωματικές Αποστολές** Η ένταξη εκπροσώπων της ΕΕΛΛΑΚ σε επιχειρηματικές και τεχνολογικές αποστολές στις χώρες των Βαλκανίων και της Μεσογείου, όπου μπορούν να προωθήσουν συνεργασίες σε ψηφιακές δημόσιες υποδομές βασισμένες σε ανοιχτά πρότυπα.
- 2. Ανάπτυξη Προγραμμάτων Τεχνικής Βοήθειας** Η δημιουργία προγραμμάτων μεταφοράς τεχνογνωσίας σε γειτονικές χώρες, αξιοποιώντας την εμπειρία από επιτυχημένα έργα όπως το ΜΙΤΟΣ και δράσεις σαν τον Πανελλήνιο Διαγωνισμό Ανοιχτών Τεχνολογιών.
- 3. Διοργάνωση Περιφερειακών Συνεδρίων** Η συνδιοργάνωση με το ΥΠΕΞ περιφερειακών

συνεδρίων για τις ψηφιακές δημόσιες υποδομές, δημιουργώντας πλατφόρμες διαλόγου μεταξύ κυβερνήσεων, ακαδημαϊκών ιδρυμάτων και κοινοτήτων ανοιχτού κώδικα.

4. Συμβολή στην Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Διπλωματία Η αξιοποίηση της συμμετοχής της ΕΕΛΛΑΚ σε ευρωπαϊκές πρωτοβουλίες όπως το [Interoperable Europe Agenda](#) και το [Eurostack](#) για την ενίσχυση του ρόλου της Ελλάδας στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής ψηφιακής πολιτικής.

Συμπερασματικά, η ΕΕΛΛΑΚ, με την εμπειρία, το δίκτυο και την τεχνογνωσία της, μπορεί να συμβάλει ουσιαστικά στην προώθηση των ελληνικών συμφερόντων στην περιοχή, δημιουργώντας γέφυρες συνεργασίας συμπληρωματικά με τα "παραδοσιακά" διπλωματικά εργαλεία.

Παρακαλούμε για τη διοργάνωση συνάντησης εργασίας με την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εξωτερικών για την εξέταση των προτεινόμενων δράσεων και τη διαμόρφωση ενός πλαισίου συστηματικής συνεργασίας που θα ενισχύσει τον ρόλο της Ελλάδας ως πρωτοπόρου στις ψηφιακές δημόσιες υποδομές στην ευρύτερη περιοχή.

Για περισσότερες πληροφορίες: <https://eellak.ellak.gr/> | admin@eellak.gr

Με εκτίμηση,

Ο Πρόεδρος ΔΣ
Καθηγ. Ιωάννης Σταμέλος